

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Katarzyna Przybylska
Sędziowie:	SA Irma Kul SA Maryla Domel-Jasińska (spr.)
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Justyna Stankiewicz

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2015 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa F. K.

przeciwko (...)Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę i ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 19 grudnia 2014 r. sygn. akt I C 111/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1. w punkcie 1 (pierwszym) o tyle tylko, że od zasądzonej w nim od pozwanego na rzecz powoda kwoty 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych zasądza ustawowe odsetki od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty,
2. w punkcie 4 (czwartym) w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 40.773,12 (czterdzieści tysięcy siedemset siedemdziesiąt trzy złote i dwanaście groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lipca 2013 r. do dnia zapłaty, ustawowe odsetki od kwoty 9.906 (dziewięć tysięcy dziewięćset sześć) złotych od dnia 7 maja 2009 r. do dnia 11 lipca 2013 r. oraz ustala odpowiedzialność pozwanego wobec powoda na przyszłość za skutki wypadku z dnia 11 października 2003 r., oddalając powództwo w pozostałej części,
3. w punkcie 5 (piątym) o tyle tylko, że rozliczenie kosztów procesu za I instancję winno uwzględniać okoliczność, iż powód wygrał proces w 36 %;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4.482 (cztery tysiące czterysta osiemdziesiąt dwa) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. nakazuje pobrać od powoda z zasądzonych roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w S. kwotę 6.702,60 (sześć tysięcy siedemset dwa złote i sześćdziesiąt groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym.

Na oryginale właściwe podpisy.

Uzasadnienie V ACa 253/15

Powód F. K. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego (...)Spółki Akcyjnej w W.:

- a) kwoty 150 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia;
- b) kwoty 88 664,71 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty leczenia, transportu, dodatkowej opieki i pozyskania dokumentacji medycznej, z ustawowymi odsetkami:
  - od kwoty 30 737,42 zł od dnia 7 maja 2009r.,
  - od kwoty 57 927,29 zł od 31-go dnia od dnia doręczenia pozwu
- c) kwoty 5 209,24 zł tytułem skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od 1 stycznia 2013r. do dnia 30 kwietnia 2013r.;
- d) kwoty 1 302,31 zł miesięcznie tytułem renty z tytułu zwiększonych potrzeb;
- e) kwoty 40 804,68 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych od następujących kwot:
  - 5 000 zł od dnia 29 października 2004r. do dnia 21 września 2007r.,
  - 95 000 zł od dnia 29 października 2004r. do 6 maja 2008r.,
  - 4 183 zł od dnia 7 maja 2009r. do 20 lipca 2009r.,
  - 84 428 zł od dnia 7 maja 2009r. do 25 sierpnia 2009r.,

Nadto powód domagał się także ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkodę mogącą powstać w przyszłości w związku z wypadkiem, jakiemu uległ powód (...) oraz zasądzenia kosztów procesu.

Z uzasadnienia pozwu wynikało, że powód (...) doznał (...)w wyniku wypadku komunikacyjnego, którego sprawcą była kierująca samochodem osobowym R. (...) W. C., ubezpieczona u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W ocenie powoda wypłacone mu przez pozwanego przed wytoczeniem sporu kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania nie rekompensowały poniesionej przez niego szkody i doznanej krzywdy.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania. Wywodził, że wypłacone powodowi w toku postępowania likwidacyjnego kwoty, tj. kwota 150 000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwota 38 611,60 zł tytułem odszkodowania, w całości wyczerpały roszczenia powoda.

Pozwany zakwestionował żądanie wyższego zadośćuczynienia, jak też wskazał, że powód nie udowodnił poniesienia żądanych kosztów leczenia ani kosztów dodatkowej opieki, jak również podstaw do zasądzenia renty. Do powoda nie mogą mieć zastosowania, w zakresie kosztów dojazdu do lekarzy, przepisy o użyciu pojazdów prywatnych do celów służbowych.

Kwestionując roszczenie dotyczące skapitalizowanych odsetek pozwany wywodził, że powód dochodzi m.in. odsetek zapłaconych już przed procesem. Podkreślił, że skoro roszczenie o zadośćuczynienie jest procesem rozciągniętym w czasie, to winno mieć także wpływ na kształtowanie się terminu wymagalności roszczenia, a w konsekwencji również odsetek. Zdaniem pozwanego nie zachodzą podstawy do uwzględnienia żądania ustalenia jego odpowiedzialności na przyszłość, gdyż powód nie udowodnił, aby stan jego zdrowia był dynamiczny w stopniu uzasadniającym to żądanie.

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2014r. Sąd Okręgowy w S. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60 036,45 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 10 036,45 zł od dnia 12 lipca 2013r. do dnia zapłaty i od kwoty 50 000 zł od dnia 18 grudnia 2014r. do dnia zapłaty, kwotę 6 540 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od dnia 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2014r. oraz kwotę 295 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej, poczynając od 1 stycznia 2015r..

W pozostałej części Sąd I instancji powództwo oddalił i pozostawił referendarzowi sądowemu szczegółowe rozliczenie kosztów procesu według zasady ich stosunkowego rozdzielania, ze wskazaniem, iż powód wygrał proces w 23% oraz odstąpieniem od obciążania powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i wnioskach.

(...) na skrzyżowaniu dróg S.-K.-S. doszło do wypadku komunikacyjnego, którego sprawcą była W. C., kierująca samochodem osobowym R. (...) nr rej. (...). Nieumyślnie naruszyła ona zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że wykonując manewr skrętu w lewo nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu pojazdowi kierowanemu przez F. K. przez co doprowadziła do zderzenia obu pojazdów. Samochód sprawcy wypadku był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za skutki wypadku (...) i wypłacił F. K. tytułem zadośćuczynienia łącznie kwotę 150 000 zł, przy czym 5 000 zł na podstawie decyzji z dnia 21 września 2007r., 95 000 zł na podstawie decyzji z dnia 29 kwietnia 2008r. oraz 50 000 zł na mocy decyzji z dnia 21 sierpnia 2009r.

Pozwany wypłacił także powodowi tytułem odszkodowania kwotę 47,53 zł (koszty uzyskania dokumentacji medycznej), kwotę 36 228 zł (zapłaconą w dwóch ratach – 1 800 zł i 34 428 zł) jako zwrotu kosztów opieki sprawowanej przez osoby trzecie i kwotę 2 383,60 zł (zwrot kosztów dojazdów na leczenie, według średniego zużycia paliwa).

Tytułem odsetek ustawowych pozwany zapłacił powodowi kwotę 4 476,79 zł od kwoty 5 000 zł od dnia 1 września 2007r. oraz od kwoty 95 000 zł od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty tej kwoty oraz od kwoty 4 231,13 od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty tej kwoty.

Pismem z dnia 29 października 2004r. pozwany poinformował powoda, że brak informacji o zakończeniu leczenia, brak dokumentacji medycznej, a także brak prawomocnego wyroku karnego, wskazującego na sprawcę wypadku, nie pozwalają na zaspokojenie roszczenia.

(...)

(...)

(...)

(...). Krótkie odległości w domu powód może pokonać z jedną kulą lub bez kul.

(...) Po około 6 miesiącach mógł wykonywać czynności wysiłkowo-ruchowe bez przyjmowania leków przeciwbólowych jeśli miał możliwość odpoczynku w pozycji siedzącej lub leżącej.

(...)

Dalsze leczenie powoda nie rokuje poprawy. Powód pozostaje pod systematyczną kontrolą(...)Do lekarzy dowożą go syn lub córka.

Decyzją z dnia 11 marca 2004r. powód został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy i całkowicie niezdolnego do samodzielnej egzystencji, z uwagi (...). Orzeczeniem (...)w S. z dnia 7 marca 2011r. ustalono u powoda znaczny stopień niepełnosprawności.

(...) Był zdrowy i w pełni sprawny. Nie pozostawał w stosunku zatrudnienia, gdyż(...)w M., w której był wcześniej zatrudniony, uległa rozwiązaniu. Po ustaniu zatrudnienia powód ubiegał się o rentę z tytułu niezdolności do pracy (...). W przeszłości powód pracował głównie jako(...). Planował długo pozostawać aktywnym zawodowo. (...)

(...). Z opinii biegłego (...) J. N. wynika, że nie można wykluczyć, iż w miarę starzenia się powoda dolegliwości te będą narastały.

Na skutek wypadku z dnia 11 października 2003r. powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu:

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

Po powrocie do domu ze szpitala powód wymagał pomocy osób trzecich (...). Powód nadal wymaga codziennej opieki, którą sprawują nad nim żona oraz syn i córka. Potrzebuje pomocy przy (...)

(...)

Powód raz w roku odbywa rehabilitację w szpitalu w M., poza tym rehabilituje się w domu sam. Na zakup sprzętu rehabilitacyjnego wydał kwotę 100 zł. Nadto powód poniósł koszt kserowania historii choroby w kwocie 30,45 zł. Zgłosił pozwanemu koszty dojazdu do lekarzy, według ryczału w kwocie 4 616,20 zł.

Obecnie powód (...), nie pracuje i utrzymuje się z emerytury w wysokości 1 200 zł miesięcznie. Od czasu wypadku spadła jego aktywność życiowa. Rzadko i niechętnie opuszcza mieszkanie, najczęściej jedynie na zabiegi i kontrole lekarskie. (...)

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Sąd ten uznał, że krzywda powoda, powstała na skutek zdarzenia (...) jest znaczna. Doznane obrażenia spowodowały powstanie u powoda trwałego uszczerbku na zdrowiu w wymiarze 48%(...)i 50%(...). Nie można również wykluczyć, że w miarę starzenia się powoda wysokość uszczerbku na zdrowiu ulegnie podwyższeniu. Powód wymagał wielu konsultacji, poddany był wielu bolesnym badaniom i zabiegom, w tym operacjom i zabiegom fizjoterapeutycznym. Wszystkie te zabiegi związane były z dużym cierpieniem fizycznym i psychicznym. Powód utracił zdolność do samodzielnej egzystencji, co było dla niego tym bardziej dotkliwie, że przed wypadkiem był osobą zdrową i aktywną. Obecnie brak jest szans na całkowity powrót powoda do zdrowia, dalsze leczenie nie rokuje poprawy tego stanu. Ograniczenia w życiu codziennym, zwłaszcza zakresie poruszania się, są dla powoda źródłem znacznego dyskomfortu i frustracji oraz znacząco obniżają jakość jego życia.

Uwzględniając powyższe okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że odpowiednią sumą zadośćuczynienia za doznaną przez powoda krzywdę jest kwota 200 000 zł. Po odliczeniu wypłaconej przez stronę pozwaną przed wytoczeniem sporu tytułem zadośćuczynienia kwoty 150 000 zł, do zasądzenia na podstawie art. 445 § 1 k.c. pozostała kwota 50 000 zł.

Kwota 200 000 zł stanowi w aktualnych realiach gospodarczych ekonomicznie odczuwalną wartość i doprowadzi, w ocenie Sądu I instancji, do zatarcia skutków doznanych przez powoda cierpień na skutek wypadku.

Dalej idące żądanie w zakresie zadośćuczynienia, czyli żądanie łącznej kwoty 300 000 zł z tego tytułu, podlegało oddaleniu, jako wygórowane i nie znajdujące uzasadnienia w okolicznościach sprawy.

Ustawowe odsetki od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia Sąd Okręgowy zasądził od dnia wydania wyroku w rozpoznawanej sprawie, gdyż dopiero w toku postępowania ustalony został rozmiar cierpień powoda w związku z doznanym uszczerbkiem na zdrowiu.

Sąd I instancji wskazał, że odszkodowanie, o którym stanowi art. 444 § 1 k.c., obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są to wydatki konieczne i celowe, m.in. koszty leczenia, specjalnego odżywiania się, nabycia protez i innych koniecznych aparatów, wydatki związane z przewozem chorego do szpitala i na zabiegi, koszty zabiegów rehabilitacyjnych, wydatki związane z opieką i pielęgnacją poszkodowanego.

Powód domagał się zasądzenia na jego rzecz zwrotu kosztów opieki w kwocie 85 168,82 zł, kosztów transportu na leczenie w kwocie 3 265,44 zł, kosztów leczenia w kwocie 200 zł i kosztów pozyskania dokumentacji w kwocie 30,45 zł.

Na podstawie opinii biegłego (...). W. M. Sąd I instancji ustalił, że do około 6-8 tygodni po wypadku powód był osobą leżącą, później chodził po mieszkaniu, z ograniczeniami ruchowymi utrudniającymi codzienne funkcjonowanie. W okresie od 1 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2012r. powód wymagał opieki przez dwie godziny dziennie, za wynagrodzeniem dla osoby sprawującej opiekę, odpowiadającemu wysokości najniższego wynagrodzenia za 1 godzinę w tym okresie, tj. odpowiednio: 5,30 zł, 5,50 zł, 5,80 zł i 6,25 zł.

Szacunkowy koszt opieki w tym okresie, przy uwzględnieniu dwóch godzin opieki dziennie, wyniósł kwotę 16 680,50 zł. Po odjęciu kwoty pobieranego przez ten okres przez powoda dodatku pielęgnacyjnego w wysokości 7 344 zł, do zasądzenia pozostała kwota 9 336 zł.

Sąd Okręgowy zasądził także od pozwanego na rzecz powoda kwotę 570 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów na wizyty lekarskie, związane ściśle z doznanymi urazami, w okresie od 1 kwietnia 2008r. do 31 grudnia 2014r., przyjmując kwotę

10 zł x 57 miesięcy. Sąd ten nie uwzględnił kwoty, jakiej domagał się powód, (...)nie pozostaje natomiast w związku ze zdarzeniem(...)

W zasądzonym odszkodowaniu w łącznej kwocie 10 036,45 zł Sąd I instancji uwzględnił wskazane wyżej kwoty kosztów przejazdów na leczenie (570 zł), kosztów opieki (9 336 zł) oraz zakupu nakładki na toaletę (100 zł) i kosztów pozyskania dokumentacji lekarskiej (30,45 zł). Ustawowe odsetki od kwoty odszkodowania zasądzone zostały od dnia 12 lipca 2013r. do dnia zapłaty, biorąc pod uwagę, że odpis pozwu został doręczony pozwanemu w dniu 27 czerwca 2013r. i z uwzględnieniem, że pozwany pozostawał w opóźnieniu ze spełnieniem tej części świadczenia 14 dni od tego doręczenia.

W odniesieniu do żądania zasądzenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb w oparciu o art. 444 § 2 k.c. Sąd Okręgowy wskazał, że nie był zobowiązany do zachowania drobiazgowej dokładności przy ustalaniu renty z tego tytułu i mógł skorzystać z przepisu art. 322 k.p.c..

Nie ulegało wątpliwości, że powód wymaga pomocy osób trzecich w wymiarze przynajmniej dwóch godzin dziennie, co przy stawce w wysokości 7,30 zł za godzinę, odpowiadającej stawce najniższego wynagrodzenia od stycznia 2015r., daje miesięczną kwotę 438 zł. Od tej kwoty należało odjąć kwotę 153 zł z tytułu pobieranego przez powoda dodatku pielęgnacyjnego oraz dodać do niej kwotę 10 zł z tytułu kosztów transportu. Renta z tytułu zwiększonych potrzeb, należna powodowi od 1 stycznia 2015r. wynosi zatem kwotę 295 zł miesięcznie. Skapitalizowana renta z tego tytułu, za okres od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2014r. została wyliczona w następujący sposób: 2 godziny dziennie przez 365 dni z uwzględnieniem stawki najniższego wynagrodzenia w 2013r., w kwocie 6,66 zł (4 861,80) oraz 2 godziny dziennie przez 365 dni z uwzględnieniem stawki najniższego wynagrodzenia w 2014r. w kwocie 7 zł (5 110 zł). Łączną

kwotę z tytułu opieki, tj. 9 972 zł należało pomniejszyć o kwotę pobieranego przez powoda w tym okresie zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 3 672 zł. Do uzyskanej w tej sposób kwoty 6 300 zł dodano kwotę 240 zł z tytułu kosztów transportu za okres 24 miesięcy, a zatem skapitalizowana renta wyniosła 6 540 zł.

Sąd Okręgowy oddalił oparte na art. 189 k.p.c. żądanie ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 11 października 2003r., gdyż powód nie wymaga dalszego leczenia w związku z wypadkiem, który miał miejsce (...). Dolegliwości powoda mają charakter trwały i nieodwracalny i brak było podstaw do przyjęcia, że w przyszłości ujawnią się u niego dalsze negatywne następstwa wypadku.

Oddaleniu podlegało także żądanie zapłaty skapitalizowanych odsetek od kwot: 5 000 zł od dnia 29 października 2004 r. do 21 września 2007r., 95 000 zł od dnia 29 października 2004r. do 6 maja 2008r., 4 183 zł od dnia 7 maja 2009r. do 20 lipca 2009r. oraz od 84 428 zł od 7 maja 2009r. do 25 sierpnia 2009r., gdyż mimo przedłużającego się postępowania likwidacyjnego, wynikającego z braku dokumentacji lekarskiej powoda, pozwany ustosunkowywał się do roszczeń powoda.

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł w oparciu o art. 100 k.p.c., zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia, z uwzględnieniem, że żądanie powoda podlegało uwzględnieniu w 77%.

Powód złożył apelację od powyższego wyroku, skierowaną przeciwko zawartemu w wyroku rozstrzygnięciu o oddaleniu jego powództwa. Jako wartość przedmiotu zaskarżenia powód wskazał kwotę 299 035 zł.

Skarżący zarzucił:

- a) naruszenie art. 445 § 1 k.c. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że kwota zasądzona tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wraz z kwotą wypłacaną przez pozwanego w toku postępowania przedsądowego, jest odpowiednia w stosunku do krzywdy doznanej przez powoda na skutek wypadku z dnia 11 października 2003r.;
- b) naruszenie art. 444 § 1 k.c. przez błędną wykładnię i oddalenie roszczenia o zwrot kosztów transportu ponad kwotę 570 zł oraz oddalenie żądania zwrotu kosztów opieki ponad kwotę 9 336 zł;
- c) naruszenie art. 444 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię i zasądzenie na rzecz powoda renty z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie niższej niż kwota odpowiadająca faktycznemu wzrostowi potrzeb powoda, wynikającemu z wypadku;
- d) naruszenie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę należą się powodowi od dnia wyrokowania oraz że nie należą się powodowi skapitalizowane odsetki od kwot wypłaconych w toku postępowania likwidacyjnego po upływie 30 dni od daty zgłoszenia roszczeń pozwanemu;
- e) naruszenie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń komunikacyjnych przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę należą się powodowi od dnia wyrokowania oraz że nie należą się powodowi skapitalizowane odsetki od kwot wypłaconych w toku postępowania likwidacyjnego po upływie 30 dni od daty zgłoszenia roszczeń pozwanemu;
- f) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że:
  - nie ma podstaw do zasądzenia na rzecz powoda renty z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości zgłoszonej pozwem;
  - strona powodowa nie wykazała konieczności opieki osób trzecich we wskazanym przez nią zakresie;
  - stan zdrowia powoda, wynikający z wypadku, nie ulegnie zmianie w przyszłości;
  - koszty transportu powoda do placówek medycznych od 2012r.(...)

g) naruszenie art. 322 k.p.c., poprzez:

- nierozważenie wszystkich okoliczności sprawy mających znaczenie dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia za krzywdę, a przez to zasądzenie zadośćuczynienia w rażąco niskim wymiarze oraz wszystkich okoliczności sprawy mających znaczenie dla ustalenia zasadności zgłoszonego odszkodowania;

- niezastosowanie do wyliczenia kosztów transportu w sposób ryczałtowy stawek z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy;

- niezastosowanie do wyliczenia kosztów opieki stawek (...);

h) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. przez niewyjaśnienie powodów, dla których Sąd Okręgowy nie uznał za zasadne zastosowanie do oszacowania kosztów opieki stawek (...) oraz nie zastosował do oszacowania kosztów transportu stawek z określonego wyżej rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r.;

i) art. 189 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że powód nie posiada interesu prawnego w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku u powoda.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący domagał się zmiany wyroku w zaskarżonej części poprzez zasądzenie od pozwanego dalszych świadczeń:

1. kwoty 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, z ustawowymi odsetkami od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty;

2. odsetek ustawowych od kwoty 50 000 zł od dnia 7 maja 2009r. do dnia 18 grudnia 2014r.;

3. kwoty 78 528,26 zł z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 20 831,42 zł od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty

- od kwoty 57 696,84 zł od 31 dnia od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty;

4. odsetek ustawowych od kwoty 9 906 zł od dnia 7 maja 2009r. do dnia 11 lipca 2013r.,

5. kwoty 40 773,12 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych od następujących kwot:

- 5 000 zł od dnia 29 października 2004r. do dnia 21 września 2007r.,

- 95 000 zł od dnia 29 października 2004r. do dnia 6 maja 2008r.,

- 4 183 zł od dnia 7 maja 2009r. do dnia 20 lipca 2009r.,

- 84 428 zł od dnia 7 maja 2009r. do dnia 25 sierpnia 2009r. wraz z odsetkami ustawowymi od 31 dnia od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty;

6. renty z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 1 040,16 zł miesięcznie, za okres od 1 maja 2013r. do 31 grudnia 2013r.,

7. renty z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 1 019,48 zł miesięcznie, za okres od 1 stycznia 2014r. do 31 grudnia 2014r.,

8. renty z tytułu zwiększonych potrzeb wysokości 1 007,31 zł miesięcznie, począwszy od 1 stycznia 2015r.;

9. kwoty 4 160,24 zł tytułem skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od 1 stycznia 2013r. do dnia 30 kwietnia 2013r. wraz z odsetkami ustawowymi od 31 dnia od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty;

10. ustalenia na przyszłość odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku powoda z dnia 11 października 2003r., jakie mogą u powoda wystąpić w przyszłości,

oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje.

W dalszej kolejności, gdyby Sąd Apelacyjny nie przychylił się do wniosku skarżącego o zmianę wyroku Sądu I instancji, powód zgłosił wniosek o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Nadto powód wniósł o sprostowanie:

a) oczywistej omyłki pisarskiej w punkcie 1) zaskarżonego wyroku, gdyż zamiast daty 18 grudnia 2014r. powinna być data 19 grudnia 2014r.;

b) oczywistej omyłki pisarskiej w punktach 2) i 3) wyroku, gdzie zamiast słów „renty wyrównawczej” powinno być: „renty z tytułu zwiększonych potrzeb”.

Pozwany domagał się oddalenia apelacji powoda w całości i zasądzenia od niego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja zasługiwała jedynie na częściowe uwzględnienie, zaś w przeważającej części nie była zasadna.

Nie mógł zostać uwzględniony zarzut naruszenia art. 445 § 1 k.c., wskazujący na rażące zaniżenie przez Sąd I instancji należnego powodowi zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zarzut ten mógłby zostać uznany za trafny jedynie wówczas, gdyby Sąd Okręgowy dopuścił się oczywistego naruszenia kryteriów ustalenia wysokości zadośćuczynienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2006r. IV CK 384/05 – Lex nr 179739), co w niniejszej sprawie nie miało miejsca, gdyż Sąd ten określając wysokość zadośćuczynienia wskazał na dotkliwość skutków wypadku dla powoda, przejawiającą się nie tylko w cierpieniu, związanym z leczeniem doznanych urazów, ale także z wysokim uszczerbkiem na zdrowiu, określonym przez biegłych w sporządzonych przez nich opiniach. Ustalona przez Sąd Okręgowy tytułem zadośćuczynienia łączna kwota 200 000 zł stanowi realnie odczuwalną wartość ekonomiczną z jednej strony, z drugiej zaś strony jest utrzymana w rozsądnych granicach. Zwrócić należy uwagę, iż powód w chwili wypadku (...), a zatem nie był już osobą młodą, a ponadto nie pracował zawodowo, gdyż jego zakład pracy, tj. (...) w M., został zlikwidowany. Powód starał się o rentę z powodu (...) Te ustalenia Sądu Okręgowego stoją w jawnej sprzeczności do innych ustaleń, poczynionych w oparciu o twierdzenia powoda, że w dacie wypadku był on człowiekiem w pełni zdrowym i planującym długą aktywność zawodową.

Zadośćuczynienie w kwocie 200 000 zł w stosunku do powoda kompensuje zakres jego krzywdy i odpowiada aktualnym warunkom gospodarczym. Nie można podzielić poglądu, że zadośćuczynienie w tej kwocie jest rażąco zaniżone. Jakość życia powoda uległa na skutek wypadku niewątpliwemu obniżeniu co zostało uwzględnione przez Sąd I instancji przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Powód jednak nie stracił całkowicie możliwości poruszania się i samodzielnego wykonywania wszystkich czynności życiowych.

Nie był także trafny zarzut naruszenia art. 444 § 1 k.c., gdyż Sąd Okręgowy zasadnie uznał, że żądanie powoda w zakresie odszkodowania obejmującego koszty dojazdów powoda na leczenie, związane z wypadkiem i koszty opieki nad powodem, przewyższające kwoty zasądzone zaskarżonym wyrokiem, nie zasługiwało na uwzględnienie.

W odniesieniu do tego żądania nie doszło też do naruszenia art. 322 k.p.c., gdyż brak było jakichkolwiek podstaw do stosowania przy szacowaniu kosztów transportu powoda stawek ryczałtów wynikających z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, jak również przy szacowaniu kosztów opieki stawek(...) Stawki określone w cyt. rozporządzeniu Ministra Infrastruktury odnoszą się do używania wskazanych środków lokomocji w celach służbowych, w relacji pracownik – pracodawca, zaś naprawianie szkody w rozumieniu art. 444 § 1 k.c. odnosi się do rzeczywistych kosztów transportu, poniesionych przez poszkodowanego, które Sąd I instancji trafnie oszacował w oparciu o kryterium średniego zużycia paliwa. Nie zostało wykazane aby w 2012r. powód ponosił koszty dojazdów do (...)w K. wyłącznie na badania lekarskie, związane ze skutkami wypadku(...)

Koszty opieki nad powodem zasadnie zostały określone przez ten Sąd według stawki godzinowej najniższego wynagrodzenia w odpowiednich okresach, gdyż powód nie jest pacjentem leżącym, wymagającym specjalnej opieki, w tym wykonywania wobec niego przez osobę trzecią wszystkich czynności higienicznych, czynności usprawniających czy też innych czynności specjalistycznych. (...). Niezasadnie również kwestionuje powód ilość godzin opieki, przyjętą przez Sąd Okręgowy. Skoro z opinii biegłego (...)wynikało, że powód wymaga pomocy osób trzecich w wymiarze przynajmniej dwóch godzin dziennie, to uznać należało, że taka właśnie liczba godzin jest niezbędna do pomocy powodowi i ustalenia odszkodowania z tego tytułu.

Żądanie wyższego zadośćuczynienia, wyższego odszkodowania z tytułu kosztów transportu i kosztów pomocy osób trzecich, mające też przełożenie na żądanie wyższej kwoty renty z tytułu zwiększonych potrzeb, jako niezasadne, trafnie zostały oddalone przez Sąd I instancji.

Apelacja powoda, zmierzająca do uwzględnienia tych żądań, również podlegała oddaleniu, w oparciu o art. 385 k.p.c.

Na uwzględnienie zasługiwały natomiast zarzuty skarżącego, odnoszące się do oddalenia jego żądania ustalenia na przyszłość odpowiedzialności za skutki wypadku powoda (...)żądania zasądzenia odsetek ustawowych od zasądzonej tytułem zadośćuczynienia kwoty 50 000 zł od dnia 7 maja 2009r. oraz żądania zapłaty skapitalizowanych odsetek w łącznej kwocie 40 773,12 zł związanego z opóźnioną zapłatą powodowi przez pozwanego kwot: 5 000 zł, 95 000 zł, 4 183 zł i 84 428 zł.

Z opinii biegłego sądowego (...)wynikało, że nie można wykluczyć, iż „(...)powoda w miarę starzenia będą narastały i są w sposób prosty związane ze skutkami wypadku” (k. 405). Sąd Okręgowy powyższy wywód opinii biegłego przytoczył w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jednak nie wyciągnął z niego właściwych wniosków. Nie sposób bowiem podzielić poglądu, że brak było podstaw do ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, gdyż nie było przesłanek do przyjęcia, że w przyszłości ujawnią się dalsze negatywne następstwa wypadku, skoro z treści opinii biegłego wprost takie wnioski wynikały.

Oddalenie żądanej przez powoda kwoty 40 773,12 zł, stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek od wypłaconych powodowi przez pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym kwot tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania Sąd Okręgowy uzasadnił tylko tym, iż „mimo przedłużającego się postępowania likwidacyjnego, wynikającego z braku dokumentacji lekarskiej powoda, pozwany ustosunkował się do roszczeń powoda”. Z takim uzasadnieniem oddalenia tej części żądania powoda nie można się było zgodzić. Zgodnie z art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się nie możliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spłacić w terminie przewidzianym w § 1 (art. 817 § 2 k.c.).

W rozpoznawanej sprawie pozwany nie wykazał, że nie mógł, przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnić okoliczności koniecznych do ustalenia swojej odpowiedzialności i wysokość świadczeń należnych powodowi, w

szczegółności w zakresie wypłaty należnego zadośćuczynienia, stąd w ocenie Sądu Apelacyjnego, roszczenie dotyczące zapłaty sumy skapitalizowanych odsetek, wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi, liczonymi od 31-ego dnia od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, tj. od dnia 28 lipca 2013r., winno podlegać uwzględnieniu.

Zgodzić się także należało ze skarżącym, że część zadośćuczynienia w wysokości 50 000 zł, którą Sąd Okręgowy zasądził ponad kwotę wcześniej wypłaconą z tego tytułu powodowi przez pozwanego, tj. ponad łączną kwotę 150 000 zł, winna zostać zasądzona wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 maja 2009r., a nie od dnia wyrokowania w sprawie, gdyż jest to świadczenie, które powinno zostać spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (art. 455 k.c.), z uwzględnieniem dyspozycji art. 817 § 1 i § 2 k.c.. Analogicznie należało uznać, że część odszkodowania zasądzonego przez Sąd I instancji w kwocie 9 906 zł, winna podlegać zasądzeniu z odsetkami ustawowymi od 7 maja 2009r.

Uznając zasadność wskazanych wyżej zarzutów powoda Sąd Apelacyjny w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok: w punkcie 1 o tyle tylko, że od zasądzonej w nim od pozwanego na rzecz powoda kwoty 50 000 zł zasądził ustawowe odsetki od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty, w punkcie 4 w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 40 773,12 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lipca 2013r. do dnia zapłaty, ustawowe odsetki od kwoty 9 906 zł od dnia 7 maja 2009r. do dnia 11 lipca 2013r. oraz ustalił odpowiedzialność pozwanego wobec powoda na przyszłość za skutki wypadku z dnia 11 października 2003r., oddalając powództwo w pozostałej części oraz w punkcie 5 o tyle tylko, że rozliczenie kosztów procesu za I instancję winno uwzględniać okoliczność, iż powód wygrał proces w 36%.

W pozostałym zakresie, apelacja jako niezasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c..

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny rozstrzygnął w oparciu o art. 100 k.p.c., przez stosunkowe rozdzielanie tych kosztów, z uwzględnieniem, iż powód wygrał sprawę w postępowaniu apelacyjnym w 17%, przy uwzględnieniu prawidłowej wartości przedmiotu zaskarżenia w kwocie 261 492,53 zł, nie obejmującej kwot zaskarżonych w punktach 2 i 10 części uzasadnienia apelacji, odnoszącej się do wartości przedmiotu zaskarżenia (k. 483). Brak było podstaw do kapitalizowania odsetek od zasądzonej przez Sąd Okręgowy kwoty zadośćuczynienia, tj. od 50 000 zł, za okres od 7 maja 2009r. do 18 grudnia 2014r. i zaliczania kwoty skapitalizowanych odsetek do wartości przedmiotu zaskarżenia, skoro powód dochodził zadośćuczynienia, jako roszczenia głównego, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty, zaś po zasądzeniu w zaskarżonym wyroku kwoty 50 000 zł z odsetkami od dnia 18 grudnia 2014 do dnia zapłaty, zakwestionował jedynie początkową datę naliczania odsetek od tej kwoty (por. postanowienie SN z 2 kwietnia 1998r. I CZ 13/98). Nadto bez podania podstawy prawnej skarżący doliczył do wartości przedmiotu zaskarżenia kwotę 1 000 zł.

Skoro powód uległ w 83% winien zwrócić pozwanemu kwotę 4 482 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego, obejmujących koszty zastępstwa procesowego w tym postępowaniu.

Na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd Apelacyjny nakazał pobrać od powoda z zasądzonych roszczenia część nieuiszczonych przez niego kosztów sądowych, które nie obciążały pozwanego. Wobec zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie 1, odnoszącej się do początkowej daty odsetek ustawowych od kwoty 50 000 zł, poprzez zasądzenie tej kwoty z ustawowymi odsetkami od dnia 7 maja 2009r. do dnia zapłaty, nie zachodziła potrzeba dokonania w oparciu o art. 350 § 3 k.p.c. sprostowania w zaskarżonym wyroku daty 18 grudnia 2014r. na datę wyrokowania, tj. na 19 grudnia 2014r.. Nie dopatrywał się również Sąd Apelacyjny potrzeby sprostowania w zaskarżonym wyroku oznaczenia renty zasądzonej na podstawie art. 444 § 2 k.c., skoro oznaczenie w wyroku, że renta jest wyrównawcza, czy też renta na zwiększenie potrzeb, nie jest konieczne. Wystarczające jest nazwanie tego świadczenia rentą.